

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Tomáše Rychlého a Mgr. Michala Bobka v právní věci žalobkyně **L. K.**, zastoupené Mgr. Petrou Macounovou, advokátkou se sídlem Liberec, Tovaryšský vrch 1358/3, proti žalovanému **Katastrálnímu úřadu pro Liberecký kraj**, se sídlem Liberec, Rumjancevova 149/10, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci ze dne 10. 9. 2021, č. j. 59 A 74/2021-60,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se z a m í t á .**
- II. Žádnému z účastníků **se n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti
- III. Ustanovené zástupkyni žalobkyně Mgr. Petře Macounové, advokátce, **se p ř i z n á v á** odměna a náhrada hotových výdajů ve výši **5 250 Kč**, která jí bude proplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí. Náklady zastoupení hradí stát.
- IV. Žalobkyni **se v r a c í** zaplacený soudní poplatek za návrh na nařízení předběžného opatření ve výši **10 000 Kč**. Tato částka bude žalobkyni vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám její zástupkyně advokátky Mgr. Petry Macounové.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobou podanou dne 31. 10. 2018 k Městskému soudu v Praze se žalobkyně domáhala zrušení zápisů ve formě záznamů do katastru nemovitostí, provedených žalovaným pod č. Z-9818/2010 a č. Z-17066/2013. Dále požadovala náhradu škody po dalších (v žalobě specifikovaných) žalovaných, neboť dle jejích tvrzení přičiněním těchto osob došlo k vydání zfalšovaných rozhodnutí ve dvou dědických řízeních, na základě kterých žalovaný provedl shora označené záznamy do katastru nemovitostí.

[2] Městský soud v Praze předložil věc Vrchnímu soudu v Praze k rozhodnutí podle § 104a odst. 2 občanského soudního řádu, který jako věcně příslušné k projednání a rozhodnutí věci označil okresní soudy a zároveň rozhodl o postoupení věci Okresnímu soudu v Liberci. Okresní soud v Liberci usnesením ze dne 15. 1. 2020, č. j. 12 C 224/2019-231, vyslovil v části řízení týkající se zrušení předmětných zápisů svojí věcnou nepřislusnost a věc v tomto rozsahu postoupil Krajskému soudu v Ústí nad Labem – pobočce v Liberci (jako soudu rozhodujícímu ve správním soudnictví). Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci (jako soud rozhodující v občanském soudním řízení) k odvolání žalobkyně potvrdil výše uvedené usnesení Okresního soudu v Liberci svým usnesením ze dne 1. 12. 2020, č. j. 83 Co 6/2020-295.

[3] Okresní soud v Liberci i Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci (jako soudy rozhodující v občanském soudním řízení) s odkazem na § 7 odst. 1 zákona č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění účinném do 31. 12. 2013 shodně uzavřely, že práva, jichž se dle žaloby předmětné zápisy týkaly, byla do katastru nemovitostí zapisována záznamem. Dále odkázaly na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2010, č. j. 7 Aps 3/2008-98, dle kterého se soudní ochrany proti provedení či neprovedení záznamu do katastru nemovitostí dle § 7 a § 8 posledně citovaného zákona lze domáhat ve správním soudnictví, a to v řízení o ochraně před nezákonným zásahem, pokynem, nebo donucením správního orgánu dle § 82 a násl. soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[4] Na základě výše uvedeného se Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci (jako soud rozhodující ve správním soudnictví – dále též jen „krajský soud“) zabýval žalobou v rozsahu, v jakém bylo rozhodnuto o jejím postoupení. Konstatoval, že v rozsahu provedení dvou zápisů do katastru nemovitostí lze žalobu skutečně obsahově považovat za správní žalobu na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu; jejím podáním tedy bylo v tomto rozsahu zahájeno řízení dle § 82 a násl. s. ř. s. Krajský soud v této souvislosti zopakoval, že žalobkyně podala žalobu dne 31. 10. 2018, přičemž v jejím textu sama uvedla, že předmětné zápisy byly provedeny v letech 2010 a 2014. Tato skutečnost se ostatně podává i z číselných označení záznamů, z nich jednoznačně plyne, že předmětná řízení před žalovaným, v rámci kterých k provedení záznamů došlo, byla zahájena v letech 2010 a 2013. Krajský soud tak uzavřel, že pokud k tvrzeným nezákonným zásahem došlo v letech 2010 a 2014, je žaloba zjevně opožděná, neboť byla podána po uplynutí dvouleté objektivní lhůty dle § 84 odst. 1 s. ř. s., přičemž zmeškání této lhůty nelze prominout. Krajský soud tak žalobu dle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. odmítl pro opožděnost.

[5] Žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) brojí proti usnesení krajského soudu kasační stížností, v níž zejména přednáší obsáhlý popis různých skutkových okolností. Ačkoliv je z jejího obsahu zřejmé, že brojí proti napadenému usnesení, prostřednictvím kasační stížnosti dle vlastních slov „*napadá všechny úkony Krajského soudu v Ústí nad Labem –*

pokračování

pobočka v Liberci v tomto správním řízení, jako věcně a místně nepřislušného soudu“. I z dalšího textu kasační stížnosti je patrné, že stěžovatelka nesouhlasí s projednáním věci ve správním soudnictví a tento procesní postup považuje za „procesní obstrukce“. Obdobně nesouhlasí s postupem Okresního soudu v Liberci a vyčítá mu „střet zájmů“. V jeho postupu, jakož i v postupu krajského soudu, spatřuje řadu procesních pochybení, různým osobám vyčítá porušení zákona či jejich podjatost v řízení. Stěžovatelka dále podrobně popisuje okolnosti předchozího dědického řízení a následných řízení, poukazuje přitom na údajná formální i věcná pochybení soudu i notářky činné v dědickém řízení.

[6] V uvedeném duchu se nese takřka celá kasační stížnost. Takto přednesená argumentace se opakuje, přičemž její obsah je tvořen zejména již shora popsaným rozsáhlým výčtem různých skutkových okolností a sérií tvrzených procesních pochybení různých orgánů. Co se týče záznamu č. Z 9818/2010 stěžovatelka uvádí, že žaloba byla podána v roce 2018, kdy obdržela výpis z katastru nemovitostí a zjistila, že existují dvě usnesení z dědictví – jedno vydané Okresním soudem v Liberci a dále jeho kopie založená v katastru nemovitostí, na kterých jsou dle jejího tvrzení odlišná data nabytí právní moci a vykonatelnosti. Poté, co zjistila, že do katastru nemovitostí bylo dodáno „zfalšované usnesení“, které se nenachází v příslušném spisu v řízení o dědictví u Okresního soudu v Liberci, podala žalobu. Co se týče zápisu č. Z-17066/2013 stěžovatelka uvádí, že v této věci probíhá související soudní řízení na základě žaloby pro zmatečnost dědického řízení.

[7] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že se ztotožňuje s napadeným usnesením krajského soudu, kterým byla žaloba odmítnuta a domnívá se, že stěžovatelka v kasační stížnosti neuvedla žádné okolnosti, které by byly důvodem pro zrušení napadeného rozhodnutí. I přesto, že krajský soud žalobu odmítl, žalovaný se v krátkosti vyjádřil i k provedeným záznamům a neshledal v tomto směru žádné pochybení.

[8] Stěžovatelka na toto vyjádření navázala replikou ze dne 19. 7. 2022, kterou její zástupkyně přeposlala kasačnímu soudu přípisem ze dne 25. 7. 2022. Stěžovatelka v replice dále podrobně popisuje okolnosti dědického řízení a setrvale přitom poukazuje na údajná formální i věcná pochybení soudu i notářky v dědickém řízení. Zástupkyně stěžovatelky zaslala zdejšímu soudu i další podání stěžovatelky ze dne 9. 8. 2022, které ale bylo tvořeno pouze listinami, které žalobkyně adresovala v minulosti žalovanému.

[9] Kasační stížnost není důvodná.

[10] Nejvyšší správní soud nejprve považuje za žádoucí upozornit, že kasační stížnost je opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu (§ 102 s. ř. s.) a důvody, které v ní lze s úspěchem uplatnit, se tak musí upínat právě k tomuto rozhodnutí (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 6. 2003, č. j. 6 Ads 3/2003-73; rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz). Je-li tedy kasační stížností napadáno usnesení krajského soudu o odmítnutí žaloby, může stěžovatelka uplatnit pouze námitky proti tomuto procesnímu postupu, což jasně vyplývá z ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

[11] Stěžovatelka v kasační stížnosti podává zcela detailní a vyčerpávající popis skutkových okolností vztahujících se k předcházejícímu dědickému řízení a na něj navazujících soudních řízení a úkonů správních orgánů; vznáší řadu podnětů, námitek,

provádí výčet procesních pochybení, uvádí konkrétní osoby, které se jich měly dopustit, či měly být vůči stěžovateli podjaty. Obsáhly skutkový stav vyličený stěžovatelkou je nicméně pro řízení o této kasační stížnosti zcela nadbytečný, neboť jádro sporu spočívá výhradně v posouzení otázky, zda krajský soud postupoval v souladu se zákonem, pokud žalobu stěžovatelky odmítl postupem dle § 46 odst. 1 s. ř. s. jako opožděnou, neboť dle jeho názoru byla podána po uplynutí dvouleté objektivní lhůty dle § 84 odst. 1 s. ř. s.

[12] Nejprve se Nejvyšší správní soud musí vyjádřit k námitce o nedostatku věcné a místní příslušnosti krajského soudu k projednání předmětné části žaloby stěžovatelky. Argumentace stěžovatelky je vystaveně na premise, že se v posuzovaném případě jedná o „žalobu na vkladové řízení“, k jejímuž projednání a rozhodnutí jsou věcně příslušné soudy v občanském soudním řízení, vedeném dle části páté občanského soudního řádu, nikoli správní soudy v řízení vedeném dle s. ř. s. „Žalobou na vkladové řízení“ míní stěžovatelka nepochybně žalobu podle § 18 odst. 5 věty za středníkem zákona č. 265/2013 Sb., o katastru nemovitostí, k jejímuž projednání jsou skutečně věcně příslušné soudy v občanském soudním řízení. O takový případ se však v nyní posuzované věci nejedná, neboť stěžovatelka se nedomáhá soudní ochrany proti rozhodnutí o zamítnutí návrhu na vklad vlastnického či jiného věcného práva do katastru nemovitostí, ale brojí proti provedení záznamů do katastru nemovitostí žalovaným. Vkladové řízení a provádění záznamů do katastru nemovitostí jsou odlišné právní instituty, nelze je zaměňovat a zákon proti nim poskytuje i odlišnou soudní ochranu.

[13] Rozšířený senát tohoto soudu v usnesení ze dne 16. 11. 2010, č. j. 7 Aps 3/2008-98, konstatoval, že „[s]oudní ochrany proti provedení či neprovedení záznamu do katastru nemovitostí podle § 7 a § 8 zákona č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění pozdějších předpisů, se lze ve správním soudnictví domáhat v řízení o ochraně před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu podle § 82 a násl. s. ř. s.“ (tento právní názor je plně aplikovatelný i na aktuálně účinnou úpravu provádění záznamů, neboť došlo k převzetí úpravy předchozí). Krajský soud proto zcela správně vyšel při svém posouzení ze závěru, že žalobu lze (v rozsahu, ve kterém mu byla postoupena) považovat za správní žalobu na ochranu před nezákonným zásahem, respektive dvěma zásahy, spočívajícími v provedení dvou zápisů (záznamů do katastru nemovitostí č. Z-9818/2010 a č. Z-17066/2013); správně proto vyhodnotil, že k jejímu projednání (budou-li splněny další podmínky řízení) je věcně příslušný.

[14] Co se týče místní příslušnosti Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci, stěžovatelka své tvrzení o nepříslušnosti tohoto soudu v kasační stížnosti nerozvádí. Postačí proto odkázat na fakt, že sídlo žalovaného, jakožto správního orgánu, který měl zasáhnout do práv stěžovatelky, je v Liberci, tj. v obvodu výše uvedeného soudu, což zakládá jeho místní příslušnost k projednání žaloby (viz § 7 odst. 2 věta první s. ř. s.).

[15] Jedinou další projednatelnou kasační námitku představuje část stěžovatelkou přednesené argumentace, týkající se tvrzení o včasnosti její žaloby. Zde je vhodné poznamenat, že ačkoli byla výrokem ad III. usnesení tohoto soudu ze dne 10. 2. 2022, č. j. 3 As 332/2021-29, stěžovateli ustanovena pro řízení o kasační stížnosti kvalifikovaná zástupkyně, advokátka Mgr. Petra Macounová, ta v průběhu řízení nevyužila možnost kasační stížnost doplnit, ačkoliv doplnění sama avizovala (viz její sdělení ze dne 7. 4. 2022).

pokračování

[16] Krajský soud uvedl, že žaloba byla podána dne 31. 10. 2018, přičemž samotná stěžovatelka v jejím textu uvedla, že zápisy v katastru nemovitostí, jejichž zrušení se domáhá, byly provedeny v letech 2010 a 2014. Konstatoval, že i z číselných označení záznamů jednoznačně plyne, že řízení před žalovaným, v jejichž rámci k provedení záznamů došlo, byla zahájena v letech 2010 a 2013. Uzavřel proto, že pokud k tvrzeným nezákonným zásahem došlo v letech 2010 a 2014, je žaloba zjevně opožděná, neboť byla podána po uplynutí dvouleté objektivní lhůty dle § 84 odst. 1 s. ř. s., přičemž zmeškání této lhůty nelze prominout.

[17] Stěžovatelka ve vztahu k záznamu č. Z-9818/2010, uvádí, že žaloba byla podána včas, neboť v roce 2018 zjistila, že do katastru nemovitostí bylo dodáno „*zfalšované usnesení*“, které se nenachází v příslušném spisu v řízení o dědictví vedeného u Okresního soudu v Liberci. Co se týče záznamu č. Z-17066/2013 tvrdí, že jej napadla, neboť v této věci probíhá související soudní řízení na základě žaloby pro zmatečnost dědického řízení.

[18] Pokud tedy ani sama stěžovatelka v kasační stížnosti nijak nezpochybnila závěr, že k zápisům záznamů došlo v letech 2010 a 2014, Nejvyšší správní soud shodně s krajským soudem vychází z toho, že k těmto zápisům došlo v uvedených letech, což je ostatně v souladu s tvrzením stěžovatelky uvedeným v žalobě i listinnými přílohami předloženými stěžovatelkou.

[19] Podle ustanovení § 84 odst. 1 s. ř. s. platí, že *žaloba musí být podána do dvou měsíců ode dne, kdy se žalobce dozvěděl o nezákonném zásahu. Nejpozději lze žalobu podat do dvou let od okamžiku, kdy k němu došlo.*

[20] Pro nyní posuzovanou věc je stěžejní závěr rozšířeného senátu tohoto soudu vyslovený v usnesení ze dne 31. 8. 2005, č. j. 2 Afs 144/2004-110, dle kterého „*objektivní lhůta bude vždy počítána od okamžiku, kdy došlo k úkonu, který je žalobcem označován za nezákonný, subjektivní lhůta je vždy vázána na vědomost žalobce o nezákonném zásahu*“ (zvýraznění doplněno).

[21] Počátek objektivní dvouleté lhůty je pevně stanoven dnem provedení faktického úkonu (v daném případě provedení záznamu do katastru nemovitostí). Příslušné záznamy jsou přitom faktickým a obsahově jedinečným úkonem. Den, kdy byl konkrétní záznam (faktický úkon) proveden, a tedy kdy k zásahu došlo, je tak objektivně dán. Naproti tomu, počátek běhu subjektivní lhůty se odvíjí od okamžiku, kdy se stěžovatelka dozvěděla, že k zásahu došlo, že je zaměřen proti ní, a také, kdo je jeho původcem. Co se týče vzájemného vztahu lhůty subjektivní a lhůty objektivní platí, že lhůta pro podání žaloby skončí uplynutím lhůty subjektivní, nejpozději však uplynutím lhůty objektivní.

[22] Stěžovatelka své tvrzení o včasnosti podané žaloby evidentně spojuje s tím, že byla podána v otevřené subjektivní lhůtě, neboť argumentuje tím, že „*žaloba na vkladové řízení byla podána včas, tj. v roce 2018, kdy obdržela výpis z katastru nemovitostí a zjistila, že existují dvě usnesení z dědictví, originál z Okresního soudu v Liberci a kopie z katastru nemovitostí, na kterých jsou odlišná data nabytí právní moci a vykonatelnosti*“. Stěžovatelka ovšem zcela přehlíží fakt, že žaloba by musela být podána současně v otevřené objektivní lhůtě, která se odvíjí nikoli od okamžiku zjištění existence zásahu stěžovatelkou, ale od samotného

provedení obou zápisů, jak bylo vyloženo výše. S ohledem na výše konstatovaná skutková východiska již ovšem objektivní (dvouletá) lhůta pro podání žaloby marně uplynula; krajský soud proto správně konstatoval, že v případě obou zápisů již v době podání žaloby nebyla zachována lhůta pro její podání ve smyslu § 84 odst. 1 s. ř. s., přičemž její zmeškání nelze prominout. Pokud za této situace žalobu odmítl pro opožděnost, nelze jeho postupu ničeho vytknout.

[23] Lze tedy uzavřít, že kasační stížnost je nedůvodná a Nejvyšší správní soud jí proto podle § 110 odst. 1, *in fine*, s. ř. s. rozsudkem zamítl.

[24] Výrok o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému v řízení o kasační stížnosti náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že se náhrada nákladů řízení nepřiznává žádnému z účastníků.

[25] Stěžovatelka byla v řízení o kasační stížnosti zastoupena advokátkou Mgr. Petrou Macounovou, která jí byla ustanovena usnesením tohoto soudu ze dne 10. 2. 2022, č. j. 3 As 332/2021-29. V takovém případě hradí odměnu advokáta včetně hotových výdajů stát (§ 35 odst. 10 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.). Ustanovená zástupkyně provedla ve věci jeden úkon právní služby, kterým je převzetí a příprava zastoupení, včetně první porady s klientem (§ 11 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)], za který ji náleží mimosmluvní odměna ve výši 3 100 Kč (§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bod. 5 advokátního tarifu]. Dále provedla jeden úkon právní služby, spočívající v podání návrhu na vydání předběžného opatření po zahájení řízení (§ 11 odst. 2 písm. a) advokátního tarifu], za který ji náleží odměna ve výši 1 550 Kč (§ 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod. 5. advokátního tarifu]. Přiznána byla též paušální náhrada hotových výdajů zástupkyně, která činí dle § 13 odst. 4 advokátního tarifu ve všech případech 300 Kč za jeden úkon (tj. 600 Kč za 2 úkony právní služby). Zástupkyně stěžovatelky nedoložila, že by byla plátkyní daně z přidané hodnoty, tato skutečnost není Nejvyššímu správnímu soudu známá ani z jeho úřední činnosti, a proto celková výše její odměny činí 5 250 Kč. Tato částka jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.

[26] Nejvyšší správní soud nepřiznal ustanovené zástupkyni odměnu za zastupování a náhradu hotových výdajů u podání ve věci samé ze dne 25. 7. 2022, označeného jako "*Vyjádření žalobkyně k vyjádření žalovaného*". Je tomu tak proto, že se po obsahové stránce nejednalo o podání sepsané samotnou právní zástupkyní stěžovatelky, ale o pouhé přeposlání podání vytvořeného samotnou stěžovatelkou. Jinými slovy, shora označené podání právní zástupkyně je jakýmsi pouhým průvodním dopisem k podání stěžovatelky ze dne 19. 7. 2022 (č. l. 61 spisu zdejšího soudu). Za podání, se kterým je nutně spojen vznik nároku ustanoveného advokáta na mimosmluvní odměnu podle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu, je třeba považovat jen takové podání, z něhož vyplývají pro věc nové skutkové či právní okolnosti a argumenty (důvody kasační stížnosti). V této věci tomu tak však nebylo. Uvedené platí beze zbytku i o podání právní zástupkyně ze dne 9. 8. 2022, jež bylo tvořeno pouze listinami, které žalobkyně adresovala v minulosti žalovanému.

pokračování

[27] Nejvyšší správní soud samostatně nerozhodoval o žádosti stěžovatelky o návrhu na vydání předběžného opatření, neboť po předložení spisu a po provedení nezbytných procesních úkonů přikročil k meritornímu rozhodnutí ve věci. Za této situace by rozhodování o návrhu na vydání předběžného opatření bylo nadbytečné a neúčelné.

[28] Z uvedeného důvodu současně Nejvyšší správní soud rozhodl o vrácení soudního poplatku ve výši 10 000 Kč, který stěžovatelka bez výzvy soudu uhradila za návrh na nařízení předběžného opatření, neboť stěžovatelka k jeho zaplacení nebyla povinna [§ 4 odst. 1 písm. h), § 7 odst. 1 věta druhá, § 10 odst. 1 věta první zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích v platném znění]. Stěžovatelce bude tato částka vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu na účet její zástupkyně ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 20. října 2022

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu